

*Recommended for publication
by the Academic Council of Humanities and Natural Sciences University
in Sandomierz*

Editorial Board:

Doktor nauk społecznych w zakresie pedagogiki **Malgorzata Kiedrowska**, Profesor Zakładu Pedagogiki Specjalnej;

Doktor nauk prawnych **Adam Erechemla**, Kierownik Zakładu Administracji i Ochrony Środowiska;

Doktor nauk prawnych **Tadeusz Branecki**, Kierownik Katedry Prawa Konstytucyjnego i Komparatystyki Prawnicze.

The authors of articles usually express their own opinion, which is not always comply with the Editorial Board's opinion. The content of the articles is the responsibility of their authors.

European vector of contemporary jurisprudence: the experience of Ukraine and the Republic of Poland: Collective monograph. Volume 1. Sandomierz: Izdevnieciba "Baltija Publishing", 2018. 520 p.

CONTENTS

Constitutional and legal regulation of the status of the autonomous Republic of Crimea: current state and directions for improvementa	
Bernaziuk I. O.	1
Конституція держави: специфічні риси змісту правової природи	
Белов Д. М., Громовчук М. В.	16
Independence and self-dependence of the Ukrainian lawyer in the aspect of determining the absoluteness or relativity of their legal nature	
Buletsa S. B., Zaborovsky V. V., Lenger Ya. I., Lazur Ya. V., Chepys O. I.	44
Evolution of the world food security: historical aspect	
Grebeniuk M. V.	62
Legal mechanism of information activity among public servants of Ukraine, oriented to improvement of the level of knowledge in the eu legislation field	
Hubanov O. O.	80
On the legal nature of the essential elements of acquisitive prescription	
Guyvan P. D.	89
Criminological characteristics of participation of Ukraine in the international crime prevention system	
Didkivska G. V.	111
The constitutional justice as the factor of formation and development of the Ukrainian constitutionalism	
Kelman M. S., Sereda V. V., Kotuha O. S.	142
Осмыслення методології пізнання наукових теорій у правознавстві	
Кельман М. С., Андріїв В. І., Луцький М. І.	162
Основні перспективні напрямки вдосконалення запобігання злочинності в прикордонних регіонах Півдня України	
Конопельський В. Я., Чекмарьова І. М.	183
Розвиток адміністративного права України в сучасних умовах	
Корж І. Ф.	206
Юридична відповідальність у римському праві: витоки та проблеми розвитку	
Коритко Л. Я., Джуган В. О.	226
European standards of constitutional rights, human and civic freedom limitation	
Kuzmenko S. G., Nadezhdenko A. A.	247

CONSTITUTIONAL AND LEGAL REGULATION OF THE STATUS OF THE AUTONOMOUS REPUBLIC OF CRIMEA: CURRENT STATE AND DIRECTIONS FOR IMPROVEMENT

Bernaziuk I. O.

INTRODUCTION

Section X of the Constitution of Ukraine regulates the status of the Autonomous Republic of Crimea (hereinafter referred to as “the ARC”), which is recognized as an integral constituent part of Ukraine and which resolves issues relegated to its authority within the frame of its reference, determined by the Constitution of Ukraine¹. In March 2014, based on the results of internationally unrecognized referendum on the territory of the ARC, the Supreme Council of the ARC adopted the Resolution “On the Declaration of Independence of the Autonomous Republic of Crimea and the City of Sevastopol”, which declared the accession of the ARC to the territory of the Russian Federation, which de-facto violated the existing borders of Ukraine and attacked territorial integrity and state sovereignty of Ukraine.

In response to such actions of the ARC authorities, the President of Ukraine issued a decree suspending this Resolution², and in April of the same year, the ARC was declared a temporarily occupied territory³. Currently, the situation around the Crimean peninsula remains almost unaltered, despite the efforts of the Ukrainian authorities and subjects of international law and other measures aimed at restoring the territorial integrity of Ukraine.

It should be noted that unregulated legal status of the ARC on the constitutional level could be one of the reasons for the annexation of the ARC, i.e. the occurrence of a precedent, which enabled to conduct a

¹ Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

² Про зупинення дії Постанови Верховної Ради Автономної Республіки Крим від 11 березня 2014 року № 1727-6/14 «Про Декларацію про незалежність Автономної Республіки Крим і міста Севастополя»: Указ Президента України від 14 березня 2014 р. № 296/2014 / Президент України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/296/2014>.

³ Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 р. № 1207-VII / Верховна рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1207-VII>.

referendum on the separation of the peninsula from the territory of Ukraine. Since some of the powers of the ARC, defined in Art. 138 of the Constitution of Ukraine, in particular, the right to organize and conduct local elections, need clarification. There are other deficiencies in the area of constitutional and legal regulation of the status of the ARC. Thus, it is clear that it is urgent to introduce amendments and additions to Section X of the Constitution of Ukraine, and the article looks into this particular issue.

Such scholars as H. Abasov, V.P. Artemenko, I.I. Bodrova, V.I. Kychun, O.Y. Lialiuk, I.I. Mahnovskyi, P.P. Shliakhtun, etc. researched certain aspects of improving constitutional and legal status of the ARC. However, most of the scientific papers in this area need updating due to changes in the situation around the Crimea, as well as due to the current trends in the implementation of the constitutional reform in Ukraine.

The article aims to determine the current state and directions for improvement of the constitutional and legal status of the ARC. To this objective, the following tasks must be fulfilled: 1) to describe the peculiarities of the current stage of the constitutional reform in Ukraine; 2) to identify the main problems and defects of the current status of constitutional and legal regulation of the ARC's status; 3) to give evidence for the necessity of amending the Constitution of Ukraine in the part that regulates the relevant status, and to elaborate proposals on this issue.

1. Improvement of the constitutional and legal status of the ARC as a constituent part of the constitutional process in Ukraine

The constitutional process currently taking place in Ukraine involves various areas of state administration and aims at solving current political, legal, social, economic, and other issues in the state. Within this process, a significant portion of judicial reform has been successfully implemented, law enforcement agencies have been reformed, etc. The measures to be implemented in the future include the introduction of amendments and additions to the Constitution of Ukraine on decentralization of power, changes in the part of reforming the health care, education, and pension systems, etc.

Furthermore, in June 2016, during a solemn speech on the Constitution Day of Ukraine, the President of Ukraine announced several tasks, one of which was the preparation of a draft on amending the Constitution of Ukraine regarding the status of the ARC. These amendments, in the opinion

of the Head of State, completely follow from the inalienable right of the Crimean Tatar people to self-determination within the sovereign and independent Ukrainian state⁴.

Later, talking on this topic the Head of the Mejlis of the Crimean Tatar people declared that there was an agreement on the formation of a working group within the Constitutional Commission to prepare the amendments regarding the definition of the right of the Crimean Tatar people to self-determination, and urged the President to accelerate the creation of the working group⁵. The group was established at a meeting of the Constitutional Commission in May 2017⁶.

Essentially, it means introducing amendments to Section X of the Constitution of Ukraine in order to clarify the status of the ARC, consolidate the right of the Crimean Tatars to self-determination, define guarantees for exercising this right and ensure restoration and preservation of the territorial integrity of Ukraine. Therefore, elaboration of a draft law amending Section X of the Constitution of Ukraine should be a part of the constitutional process and comply with its traditions and trends.

In this regard, it is expedient to focus briefly on the peculiarities and problems of the current stage of the constitutional process in Ukraine.

In previous studies, the author has already emphasized that during the process of constitutional reforms there is a number of issues such as the unestablished procedure for adopting new editions of the Constitution of Ukraine, the lack of close cooperation with the public, the Russian-Ukrainian conflict, etc.⁷

In addition, one of the peculiarities of the current stage of constitutional reform in Ukraine is a significant influence of global processes. Therefore, one of the priority areas in the constitutional process should be improvement of the Basic Law and the laws detailing its provisions concerning creating

⁴ Порошенко ініціює зміни до Конституції в частині про статус Криму. URL: https://dt.ua/POLITICS/poroshenko-iniciyuye-zmini-do-konstituciyi-v-chastini-pro-status-krimu-212285_.html.

⁵ Порошенко квапить з підготовкою змін до Конституції в частині статусу Криму. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2288115-poroshenko-kvapit-z-pidgotovkou-zmin-do-konstitucii-v-chastini-statusu-krimu.html>.

⁶ Конституційна комісія створила робочу групу з питань Автономної Республіки Крим. URL: <http://www.president.gov.ua/news/konstitucijna-komisiya-stvorila-robochu-grupu-z-pitan-avtono-41302>.

⁷ Берназюк Я.О. Конституційний процес в Україні: сучасний стан та основні кроки на шляху до прийняття нової конституції. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 1. С. 50.

more efficient guarantees for the implementation of all provisions of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms as a document that defines and embodies common civilizational human values⁸.

Consequently, any amendments and additions to the Constitution of Ukraine should be based on fundamental democratic principles and European values centered on human rights, their guaranteeing and protection. In the context of amending the Constitution of Ukraine for the purpose of determining the status of the ARC, this means that the amendments should take into account the rights of the Crimean Tatars and national minorities residing in the peninsula, the preservation of their cultural and religious traditions, and guaranteeing the right to self-determination and self-government within the limits and in accordance with the procedure, envisaged by the Constitution of Ukraine.

According to the author, the updated Constitution of Ukraine must meet the following requirements: first, the provisions and norms contained therein must be genuine provisions rather than formalities; second, it should take into account the international commitments made by Ukraine; third, the provisions of the Constitution of Ukraine should aim at further development of the state towards a balanced decentralization of power and the expansion of powers of local self-government bodies as the main institutions of civil society⁹.

Other factors to consider when conducting constitutional reforms are the public opinion and close cooperation with civil society institutions in the process of drafting amendments and additions to the Constitution of Ukraine.

As V.E. Palchuk notes in this regard, since the decision to introduce amendments to the Constitution is not the result of a national consensus after a corresponding dialogue and professional discussion, revitalized Ukrainian society can make further adjustments of the amending process. Attempts to

⁸ Берназюк Я.О. Конституція України та глобальні світові процеси. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2016. Вип. 38. Т. 1. С. 36.

⁹ Берназюк Я.О. Питання удосконалення Конституції України. *Публічне урядування: збірник*. К.: ВД «Персонал», 2016. Вип. 3(4). С. 23.

ignore public opinion pose a threat of deepening the gap between the authorities and the public¹⁰.

In Europe, one of the most popular means for citizens to influence government institutions is a referendum, which, although it serves as a form of direct democracy, is a manifestation of a high level of democracy in the state, but here again the possibility of reverse manipulation cannot be completely ruled out. Therefore, approval or disapproval of these constitutional changes during the referendum largely depends on the information policy that the state carries out in order to clarify their necessity and expediency¹¹.

Thus, such factors as consideration of public opinion, openness of information and its accessibility for the general public, and adequate information policy of the authorities can serve as a guarantee that updating the constitutional provisions or even adopting a new Constitution of Ukraine will be the result of fruitful cooperation between the authorities and the public as interests of all parties of the constitutional process will be taken into account and balanced.

2. Drafting amendments to the Constitution of Ukraine in order to clarify the status of the ARC

Looking into the issue of amending Section X of the Constitution of Ukraine, it should be noted that certain steps have already been taken in this direction. Particularly, there have already been drafted laws “On Amendments to the Constitution Ukraine (Regarding the Decentralization of Power)” dated July 1, 2015 reg. № 2217a¹², „On the Status of the Crimean Tatar People in Ukraine” dated April 7, 2017 reg. № 6315¹³, “On the Peculiarities of the State Policy of Ensuring the State Sovereignty of Ukraine over the Temporarily Occupied Territories of Ukraine” dated

¹⁰ Пальчук В.Е. Реформування Конституції України і Мінські домовленості: особливості взаємозв'язку. Резонанс. 2015. № 54. С. 3–18. URL: <http://nbuviap.gov.ua/images/rezonans/2015/rez54.pdf>.

¹¹ Берназюк Я.О. Конституційний процес в країнах Європи: загрози та виклики для України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2017. Вип. 43. Т. 1. С. 53.

¹² Проект Закону про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) від 1 липня 2015 р. № 2217а. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55812.

¹³ Проект Закону про статус кримськотатарського народу в Україні від 7 квітня 2017 р. № 6315. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61537.

October 5, 2017 reg. № 7163-3¹⁴, etc. Since these draft laws are under consideration by the Verkhovna Rada of Ukraine and the latter has already been adopted in the first reading, amendments and additions to Section X of the Constitution of Ukraine must be consistent with their provisions.

For instance, the draft law “On Amendments to the Constitution Ukraine (Regarding the Decentralization of Power)”¹⁵ contains proposals that concern certain elements of the legal status of the ARC. For example, it specifies that the territory of Ukraine will be divided into communities. A community will be recognized as a basic unit in the system of administrative and territorial organization of Ukraine. ARC and Oblasts will have the status of regions of Ukraine.

One of the issues proposed to regulate via the draft law “On Amendments to the Constitution Ukraine (Regarding the Decentralization of Power)” is determining the status of legal acts of the ARC and other territorial units. It should be noted that Section X of the Constitution of Ukraine does not regulate this issue with sufficient clarity.

Regarding this matter, I.I. Bodrova points out that the Constitution of Ukraine contains a significant gap in legal regulation of the following: defining the type of a legal act, by which the Verkhovna Rada of Ukraine may approve the Constitution of the ARC; the procedure for approving and amending the Constitution of the ARC; it contains a vague description of the system of legal acts of the Autonomy and the place of the Constitution of the ARC in the Ukrainian legislative system¹⁶.

Article 144 of the aforementioned draft law proposes to consolidate the right of territorial communities and local self-government bodies to adopt, in accordance with the law, acts of local self-government, which are mandatory for implementation in the relevant territory. It specifies that, in the case of their non-compliance with the Constitution or laws of Ukraine, the prefect may suspend the acts of local self-government with a simultaneous appeal to the court. If such unconstitutional act creates a threat to state sovereignty,

¹⁴ Проект Закону про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями України від 5 жовтня 2017 р. № 7163-3. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62664.

¹⁵ Проект Закону про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) від 1 липня 2015 р. № 2217а. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55812.

¹⁶ Бодрова І.І. Проблеми конституційно-правового регулювання статусу Автономної Республіки Крим. URL: <http://cau.in.ua/ua/activities/analytics/id/bodrova-ii-problemi-konstitujno-pravovogo-reguljuvannja-statusu-avtonomnoji-respubliki-krim-723/>.

territorial integrity, or national security, the President of Ukraine suspends the corresponding act with a simultaneous appeal to the Constitutional Court of Ukraine¹⁷. It is expedient to include these provisions in Section X of the Constitution of Ukraine.

The draft law “On the Status of the Crimean Tatar People in Ukraine”¹⁸ serves as a legal basis for drafting laws on amending Section X of the Constitution of Ukraine regarding the consolidation of the right of Crimean Tatars to self-determination. According to one of the authors of the draft law, the said draft law is part of the proposed amendments to Section X of the Constitution of Ukraine regarding the status of the ARC as a national-territorial autonomy of the Crimean Tatar people within Ukraine¹⁹.

The draft law “On the Status of the Crimean Tatar People in Ukraine” states that Ukraine recognizes the Crimean Tatar people as the indigenous people of Ukraine. Conversely, the ARC becomes a national-territorial autonomy of the Crimean Tatar people created within the territory of the Crimean peninsula within unitary Ukraine and, thus, is a form of realization by the Crimean Tatar people of their right to self-determination.

Regarding this matter, the draft law’s explanatory note states that “The definition of the political status of the ARC envisaged by the draft law will finally remove the legal nonsense that was created in February 1991 with the restoration of Crimean autonomy on a territorial basis that completely ignored the right to self-determination of the indigenous peoples of the peninsula, who only recently returned to their homeland from the places of deportation”²⁰.

¹⁷ Проект Закону про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) від 1 липня 2015 р. № 2217а. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55812.

¹⁸ Проект Закону про статус кримськотатарського народу в Україні від 7 квітня 2017 р. № 6315. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61537.

¹⁹ Законопроект про статус кримських татар є складовою змін до Конституції. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-crimea/2211088-zakonoproekt-pro-status-krimskih-tatar-e-skladovou-zmin-do-konstitucii-nardep.html>.

²⁰ Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про статус кримськотатарського народу в Україні» від 7 квітня 2017 р. № 6315. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61537.

3. New constitutional status of the ARC as a national-territorial autonomy

What does establishing the ARC as a national-territorial autonomy mean in practice? This question may be answered by studying foreign experience.

O.Yu. Lyalyuk notes that national-territorial autonomies can be found in Italy (German community in Trentino-Alto Adige area), Spain (the Basque Country, Catalonia, Galicia, etc.), Finland (the Aland Islands inhabited by Swedes), and Denmark (Greenland inhabited by Eskimos). Depending on the scope of authority, there are two forms of national-territorial autonomy: political and administrative. Political autonomy has some features of statehood, that is, it has the right to issue legislative acts and has its own constitution. Administrative autonomy does not have the authority to issue its own local laws, though its representative bodies issue normative acts within its powers²¹.

In accordance with Section X of the Constitution of Ukraine, as well as on the basis of an analysis of the provisions of the Constitution of the ARC²², one can conclude that the Supreme Council of the ARC or other bodies of the ARC are not authorized to adopt laws; however, they have the right to issue binding regulatory acts, provided that the latter do not contradict the Constitution and laws of Ukraine. Concurrently, the existence of the Constitution of the ARC brings it closer to political autonomy.

Separate articles of the draft law are aimed at ensuring a guaranteed representation of the Crimean Tatar people in the Verkhovna Rada of Ukraine, the Supreme Council of the Autonomous Republic of Crimea, and local self-government bodies²³. In particular, it envisages that the representation of the Crimean Tatar people in the Verkhovna Rada of Ukraine is ensured through the formation of a single Crimean Tatar constituency on the territory of the Crimean peninsula for the purpose of electing two people's deputies of Ukraine, the elections of which are held in

²¹ Лялюк О.Ю. Конституційно-правовий статус автономних утворень в зарубіжних країнах. URL: <http://cau.in.ua/ua/activities/analytcs/id/ljaljuk-oju-konstitucijno-pravovij-status-avtonomnih-utvoren-v-zarubizhnih-krajinah-724/>.

²² Конституция Автономной Республики Крым: Закон Автономной Республики Крым от 21 октября 1998 г. № 239к-2/98 / Верховная Рада Автономной Республики Крым. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/krym/show/rb239k002-98>.

²³ У Раді з'явився законопроект про національну автономію кримських татар. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2210322-u-radi-zavivsa-zakonoprojekt-pro-nacionalnu-avtonomiu-krimskih-tatar.html>.

accordance with the Law of Ukraine “On Elections of People’s Deputies of Ukraine”²⁴.

The elaboration of proposals for amending the Constitution of Ukraine regarding regulating the status of the ARC should take place simultaneously with restoration and further preservation of the territorial integrity of Ukraine. The President emphasized this particular concept noting that restoration of Ukrainian sovereignty over temporarily occupied Crimea is among Ukraine’s priority tasks²⁵.

Relating to this matter, some of the provisions of the draft Law “On the Peculiarities of the State Policy of Ensuring the State Sovereignty of Ukraine over the Temporarily Occupied Territories of Ukraine” possess certain utility for elaborating the draft law on amendments to Section X of the Constitution of Ukraine²⁶. The consideration of its provisions is important for the further elaboration of proposals on amendments and additions to Section X of the Constitution of Ukraine, particularly, with respect to granting the President of Ukraine the right to solve an issue by announcing a state of emergency followed by temporary restrictions of power of representative bodies of the ARC.

In order to develop appropriate proposals on amending the Constitution of Ukraine, it is necessary to identify clearly the shortcomings of the legal regulation of the constitutional and legal status of the ARC.

It is impossible to disagree with the opinion of I.I. Bodrova, who indicates such a disadvantage as the unclear regulation of the legal status of the Crimean authorities, since the Constitution of Ukraine does not classify them as either state or municipal authorities and does not define them as belonging to an independent subsystem of state authority²⁷. The scholar substantiates her position by the Decision of the Constitutional Court of Ukraine dated May 20, 2004 № 12-rp/2004, which virtually determined that

²⁴ Проект Закону про статус кримськотатарського народу в Україні від 7 квітня 2017 р. № 6315. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61537.

²⁵ Порошенко: потрібно прискорити підготовку змін до Конституції України щодо статусу Криму. URL: <https://ua.krymr.com/a/news/28682572.html>.

²⁶ Проект Закону про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями України від 5 жовтня 2017 р. № 7163-3. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62664.

²⁷ Бодрова І.І. Проблеми конституційно-правового регулювання статусу Автономної Республіки Крим. URL: <http://cau.in.ua/ua/activities/analytcs/id/bodrova-ii-problemi-konstitucijno-pravovogo-reguljuvannja-statusu-avtonomnoji-respubliki-krim-723/>.

the ARC was not attributed to local self-government²⁸. The decision of the Constitutional Court of Ukraine on the case concerning the Constitution of the ARC dated January 16, 2003 № 1-рп/2003²⁹ noted that the ARC as an administrative-territorial unit of Ukraine does not possess state sovereignty, its own citizenship, and other features of a state, as well as that the borders of the ARC with other administrative units are not state boundaries³⁰.

Other disadvantages include the absence of clear boundaries when defining the powers of the ARC authorities, the undefined system of exclusive powers of state authorities of Ukraine, etc.

It should be mentioned that in May 2017 the working group did some groundwork for a draft law amending the Constitution of Ukraine. Specifically, as the Head of the Mejlis of the Crimean Tatar people noted, the members of the working group reached a consensus that the constitutional section should reflect the right of the Crimean Tatar people to self-determination in the form of national-territorial autonomy, as well as regarding the mechanism of representation of indigenous people in the branches of power of the ARC³¹.

Meanwhile, the President of Ukraine in his latest Address "On the Internal and External Situation of Ukraine in 2017" noted that some proposals prepared by the Constitutional Commission regarding the status of the ARC and the city of Sevastopol contain elements of populism³². In order to avoid this negative phenomenon, it is important to realistically view the feasibility

²⁸ Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України про офіційне тлумачення положення частини четвертої статті 12 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо сумісності посади сільського, селищного, міського голови з мандатом депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим (справа щодо сумісності посади сільського, селищного, міського голови з мандатом депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим) від 20 травня 2004 р. № 12-рп/2004. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/v012p710-04>.

²⁹ Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 3 Закону України «Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим» від 18 вересня 2008 р. № 17-рп/2008. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v017p710-08>.

³⁰ Бодрова І.І. Проблеми конституційно-правового регулювання статусу Автономної Республіки Крим. URL: <http://cau.in.ua/ua/activities/analytics/id/bodrova-ii-problemi-konstitucijno-pravovogo-reguljuvannja-statusu-avtonomnoji-respubliki-krim-723/>.

³¹ Новий статус Криму: яким пізніше буде в оновленій Конституції України. URL: <https://ua.krymr.com/a/28590655.html>.

³² Аналітична доповідь до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2017 році». К.: НІСД, 2017. С. 147.

of implementing constitutional provisions in practice, including those regarding the status of the ARC.

CONCLUSIONS

The research presented in this article allows drawing the following conclusions.

1. The following may be listed as the peculiarities of the current stage of the constitutional reform in Ukraine relating to the regulation of the status of the Autonomous Republic of Crimea: 1) the existence of significant influence of global processes, therefore, when introducing amendments to Section X of the Constitution of Ukraine, it is essential to take into account the rights of the Crimean Tatars and national minorities living on the territory of the Crimean peninsula, and to guarantee the preservation of their cultural and religious traditions, the right to self-determination and self-government; 2) the presence of elements of populism in some proposals regarding the introduction of amendments to the Constitution of Ukraine, detection of which is paramount for making the constitutional requirements efficient rather than formalistic; 3) increasing role of the public in the constitutional process, which dictates the need to consider the public opinion, as well as conducting appropriate informative and explanatory work.

2. The main disadvantages of the current state of constitutional and legal regulation of the status of the ARC are the following: 1) insufficient certainty of the legal status of the ARC in the system of administrative and territorial organization of Ukraine, as well as of the status of its representative bodies and their adopted acts; 2) unregulated right of the Crimean Tatar people to self-determination; 3) absence of clear boundaries in determining the powers of the representative and other authorities of the ARC; 4) undefined system of exclusive powers of Ukrainian state authorities in relation to the ARC.

3. The following amendments and additions (after appropriate discussion) may be proposed to Section X of the Constitution of Ukraine: 1) in Article 134, to establish the status of the ARC as a national-territorial autonomy created on the territory of the peninsula within unitary Ukraine as a form of self-determination of the Crimean Tatar people; 2) to specify in Article 135 that the Constitution of the ARC shall be approved by the Verkhovna Rada of Ukraine in the form of a law; the same article should note that regulatory acts of the Supreme Council of the ARC and other bodies are subsidiary acts

and are aimed exclusively at solving local issues; 3) to envisage in Article 136 that, in order to represent the interests of the ARC, authorized representatives of representative bodies of the ARC may participate in the sessions of the Verkhovna Rada of Ukraine in the manner prescribed by law; 4) Article 137 is to be supplemented with an additional paragraph defining the exclusive powers of state authorities of Ukraine regarding the ARC; 5) in Article 139, to consolidate the right of the President of Ukraine to temporarily suspend the acts of representative bodies and authorities of the ARC if it is required for the protection of human rights and freedoms, national security, and the preservation of territorial integrity.

SUMMARY

The article looks into the issues of improving the constitutional and legal status of the Autonomous Republic of Crimea. It describes the peculiarities of the current stage of the constitutional reform in Ukraine, such as the significant influence of global processes, the increasing role of the public in the constitutional process, etc. It reasons that the improvement of the constitutional and legal status of the Autonomous Republic of Crimea is an integral part of the constitutional process in Ukraine, therefore, a draft law on introducing amendments and additions to Section X of the Constitution of Ukraine must provide for the trends of modern constitutionalism.

The article defines the main problems and disadvantages of the current state of constitutional and legal regulation of the status of the Autonomous Republic of Crimea. These include the following: the insufficient certainty of the legal status of the Republic in the system of administrative and territorial organization of Ukraine, as well as of the status of its representative bodies and their adopted acts; the unregulated right of the Crimean Tatar people to self-determination, etc. It argues for the necessity to introduce concrete amendments and additions to the Constitution of Ukraine in the part regulating the legal status of the Autonomous Republic of Crimea. In particular, it proposes to introduce such amendments and additions to Section X of the Constitution of Ukraine: to determine the status of the Autonomous Republic of Crimea as a national-territorial autonomy on the peninsula within the unitary Ukraine as a form of self-determination of the Crimean Tatar people (Article 134); to specify that the Constitution of the Autonomous Republic of Crimea is approved by the Verkhovna Rada of Ukraine as law (Article 135); etc.

REFERENCES

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про зупинення дії Постанови Верховної Ради Автономної Республіки Крим від 11 березня 2014 року № 1727-6/14 «Про Декларацію про незалежність Автономної Республіки Крим і міста Севастополя»: Указ Президента України від 14 березня 2014 р. № 296/2014 / Президент України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/296/2014>.
3. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15 квітня 2014 р. № 1207-VII / Верховна рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1207-VII>.
4. Порошенко ініціює зміни до Конституції в частині про статус Криму. URL: https://dt.ua/POLITICS/poroshenko-iniciyuue-zmini-do-konstituciyi-v-chastini-pro-status-krimu-212285_.html.
5. Порошенко квапить з підготовкою змін до Конституції в частині статусу Криму. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2288115-poroshenko-kvapit-z-pidgotovkou-zmin-do-konstitucii-v-castini-statusu-krimu.html>.
6. Конституційна комісія створила робочу групу з питань Автономної Республіки Крим. URL: <http://www.president.gov.ua/news/konstitucijna-komisiya-stvorila-robochu-grupu-z-pitan-avtono-41302>.
7. Берназюк Я.О. Конституційний процес в Україні: сучасний стан та основні кроки на шляху до прийняття нової конституції. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 1. С. 48–53.
8. Берназюк Я.О. Конституція України та глобальні світові процеси. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2016. Вип. 38. Т. 1. С. 33–38.
9. Берназюк Я.О. Питання удосконалення Конституції України. *Публічне урядування: збірник*. К.: ВД «Персонал», 2016. Вип. 3(4). С. 20–29.
10. Пальчук В.Е. Реформування Конституції України і Мінські домовленості: особливості взаємозв'язку. *Резонанс*. 2015. № 54. С. 3–18. URL: <http://nbuviap.gov.ua/images/rezonans/2015/rez54.pdf>.

11. Берназюк Я.О. Конституційний процес в країнах Європи: загрози та виклики для України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2017. Вип. 43. Т. 1. С. 51–55.

12. Проект Закону про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) від 1 липня 2015 р. № 2217а. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55812.

13. Проект Закону про статус кримськотатарського народу в Україні від 7 квітня 2017 р. № 6315. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61537.

14. Проект Закону про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України над тимчасово окупованими територіями України від 5 жовтня 2017 р. № 7163-3. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62664.

15. Бодрова І.І. Проблеми конституційно-правового регулювання статусу Автономної Республіки Крим. URL: <http://cau.in.ua/ua/activities/analytics/id/bodrova-ii-problemi-konstitucijno-pravovogo-reguljuvannja-statusu-avtonomnoji-respubliki-krim-723/>.

16. Законопроект про статус кримських татар є складовою змін до Конституції. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-crimea/2211088-zakonoproekt-pro-status-krimskih-tatar-e-skladovou-zmin-do-konstitucii-nardep.html>.

17. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про статус кримськотатарського народу в Україні» від 7 квітня 2017 р. № 6315. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61537.

18. Лялюк О.Ю. Конституційно-правовий статус автономних утворень в зарубіжних країнах. URL: <http://cau.in.ua/ua/activities/analytics/id/ljaljuk-oju-konstitucijno-pravovij-status-avtonomnih-utvoren-v-zarubizhnih-krajinah-724/>.

19. Конституция Автономной Республики Крым: Закон Автономной Республики Крым от 21 октября 1998 г. № 239к-2/98 / Верховная Рада Автономной Республики Крым. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/krym/show/rb239k002-98>.

20. У Раді з'явився законопроект про національну автономію кримських татар. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/2210322-u-radi-zavivsa-zakonoproekt-pro-nacionalnu-avtonomiu-krimskih-tatar.html>.

21. Порошенко: потрібно прискорити підготовку змін до Конституції України щодо статусу Криму. URL: <https://ua.krymr.com/a/news/28682572.html>.

22. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України про офіційне тлумачення положення частини четвертої статті 12 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо сумісності посади сільського, селищного, міського голови з мандатом депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим (справа щодо сумісності посади сільського, селищного, міського голови з мандатом депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим) від 20 травня 2004 р. № 12-рп/2004. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/v012p710-04>.

23. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) статті 3 Закону України «Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим» від 18 вересня 2008 р. № 17-рп/2008. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v017p710-08>.

24. Новий статус Криму: яким півострів буде в оновленій Конституції України. URL: <https://ua.krymr.com/a/28590655.html>.

25. Аналітична доповідь до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2017 році». К.: НІСД, 2017. 928 с.

Information about author:

Bernaziuk I. O.

Doctor of Juridical Sciences,

Honored lawyer of Ukraine,

Professor at the Department of Constitutional and International Law
of V.I. Vernadsky Taurida National University

33, Ivana Kudri str., Kyiv, Ukraine